

Dato 23-10-2017

Sagsbehandler Gry Brun Jensen

gry.brun.jensen@stab.rm.dk

Tel. +4578412065

Sagsnr. 1-31-72-139-16

Side 1

Forslag om etablering af 14 midlertidige særlige pladser i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro, eller Regionspsykiatrien Midt, Viborg

Region Midtjylland skal etablere 32 særlige pladser på psykiatriske afdelinger som en del af regionens sundhedsvæsen. Det forudsættes, at pladserne etableres i eksisterende kapacitet og med opstart primo 2018.

Regionsrådet besluttede på sit møde den 23. august, at der midlertidigt etableres 7 særlige pladser på AUH Risskov og 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg.

Regionsrådet besluttede på sit møde den 27. september 2017, at de 14 særlige pladser skal placeres permanent i Gødstrup fra 2020, og vedtog i forlængelse heraf, at der på regionsrådsmødet den 25. oktober skal fremlægges en sag, der tager stilling til placering af de 14 midlertidige særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, eller i Regionspsykiatrien Vest.

Der har hidtil været store udfordringer med at rekruttere og fastholde de nødvendige lægefaglige ressourcer til det almenpsykiatriske sengeafsnit i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro. Den 21. december vedtog Regionsrådet derfor en nødplan, som nedlagde sengeafsnittet i Holstebro og flyttede seks senge til Regionspsykiatrien Vest, Herning, og 11 senge til Regionspsykiatrien Midt, Viborg. At en del af sengene blev placeret i Viborg skyldtes bl.a. de snævre fysiske rammer i Herning, som ikke gav plads til flere senge. Der er derfor heller ikke ledig fysisk kapacitet til at etablere de 14 midlertidige pladser i Regionspsykiatrien Vest, Herning.

I det følgende redegøres derfor for mulighederne for at placere de midlertidige pladser i Holstebro eller Viborg.

Midlertidig placering i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro

Placeringen i Regionspsykiatrien Vest, Holstebro, har følgende fordele og ulemper, som uddybes i det følgende:

- Der er fysisk plads til at etablere 14 midlertidige særlige pladser
- Sikring af pladserne i henhold til den tungere målgruppe forventes at koste ca. 2,5 mio. kr. i anlægsudgifter
- Pladserne skal etableres på to forskellige etager
- Det vurderes at være meget vanskeligt at rekruttere fast lægefagligt personale
- Da de særlige pladser er det eneste sengeafsnit på matriklen, skal afsnittet selv varetage den fulde lægedækning bortset fra beredskabsvagten, der dækkes fra Herning.
- Dækker et vikarbureau den fulde lægebemanding, er der en risiko for mindre sammenhæng i tilbuddet, mindre ensartethed mellem de særlige pladser i øst og vest og at de tilbudte læger ikke har de nødvendige faglige og personlige kompetencer
- Det vurderes, at det vil være vanskeligt at rekruttere det nødvendige plejepersonale, herunder særligt sygeplejersker, og at sikre, at de har de rette kompetencer allerede i 2018
- Det vurderes, at det vil koste ca. 10 mio. kr. årligt ekstra i personale at placere 14 særlige pladser i Holstebro frem for i Viborg. Etableres i stedet 16 særlige pladser i Holstebro, vil der være ekstraindtægter på 2,5 mio. kr. årligt, hvilket vil reducere merudgifterne ved en placering i Holstebro til ca. 7,5 mio. kr. årligt.

Rekruttering

Regionspsykiatrien Vest, Holstebro, har i flere år oplevet store udfordringer med at rekruttere speciallæger i psykiatri. Som følge heraf blev sengeafsnittet i Holstebro nedlagt pr. 1. februar 2017, da der ikke længere var nogen speciallæger i psykiatri tilbage til at varetage afsnittet.

Da der således ikke er andre sengeafsnit på matriklen, som afsnittet med de særlige pladser kan dele vagtberedskab med, skal der rekrutteres tilstrækkeligt med både yngre læger og speciallæger i psykiatri til at kunne dække de særlige pladser døgnet rundt i både forvagt og bagvagt.

Regionspsykiatrien Vest har undersøgt, om lægebetjeningen af de 14 særlige pladser i Holstebro kan dækkes af personale fra matriklen i Herning, men dette er ikke muligt, da også lægedækningen i Herning er presset.

På baggrund af de hidtidige erfaringer med rekruttering til Regionspsykiatrien Vest, Holstebro, er det administrationens vurdering, at det ikke vil være muligt at rekruttere det nødvendige lægefaglige personale til at varetage de 14 midlertidige særlige pladser. Administrationen har derfor kontaktet en række vikarbureauer med henblik på at undersøge, om de kan levere det

nødvendige antal lægevikarer med opstart 1. februar 2018, og hvad det i givet fald vil koste.

Administrationen har kontaktet 13 vikarbureauer, hvoraf 4 vurderer, at de kan rekruttere læger til at varetage bemanningen af de særlige pladser. 8 vikarbureauer har af forskellige årsager ikke mulighed for at løfte opgaven. 1 vikarbureau har ikke svaret.

Priserne varierer mellem 8,5 mio. kr. og 9,6 mio. kr. afhængigt af, hvilket vikarbureau der vælges. Dertil kommer 1,1 mio. kr. til beredskabsvagt i bagvagtslaget, som dækkes fra Regionspsykiatrien Vest, Herning.

Det skal undersøges, hvorvidt det er nødvendigt at sende opgaven i udbud.

Fagligt set vil der være visse udfordringer ved at lade et vikarbureau dække den fulde lægebemanning af de 14 midlertidige særlige pladser:

- Det kan være vanskeligt at sikre sammenhæng i behandlingen, hvis patienten møder forskellige læger med forskellige tilgange i sit forløb
- De særlige pladser er fagligt set et nyt tilbud, der adskiller sig fra de øvrige tilbud i almenpsykiatrien. Det kan være vanskeligt at etablere to ensartede tilbud i Øst og Vest, hvis det ene lægefagligt løftes af ekstern bemanning.
- Der er en risiko for, at de læger, der tilbydes, ikke umiddelbart har de relevante faglige og personlige kompetencer, herunder kendskab til det danske sprog, kulturen og psykiatriloven.

Der er endvidere en risiko for, at heller ikke vikarbureauerne til trods for deres tilsagn vil være i stand til at rekruttere tilstrækkeligt med lægefagligt personale, ligesom tilfældet var før nødplanen for Regionspsykiatrien Vest blev sat i værk pr. 1. februar 2017.

Mulighederne for at rekruttere andre personalegrupper via vikarbureauer er ikke undersøgt. Regionspsykiatrien Vest vurderer imidlertid, at der også vil være store udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt personale fra andre faggrupper, herunder især sygeplejersker. Der er tale om en patientgruppe, som kræver, at personalet har den rette efteruddannelse og de rette kompetencer. Regionspsykiatrien Vest vurderer, at det vil være muligt at opkvalificere det eksisterende personale frem mod etableringen af de permanente særlige pladser i Gødstrup, men at det ikke vil være muligt at sikre, at personalet har de rette kompetencer allerede ved opstarten af de midlertidige pladser primo 2018.

Anlæg

De 14 midlertidige særlige pladser vil skulle etableres i Højhuset i Holstebro. Sengestuerne er små og ikke med eget toilet og bad. Lokalerne er i øjeblikket i brug til andre formål, og det vil derfor være nødvendigt at rokere rundt på funktioner i huset.

Der er mulighed for at etablere følgende sengestuer på de enkelte etager:

- Plan 7: 12 sengestuer
- Plan 8: 6 sengestuer
- Plan 9: 12 sengestuer

Etablering af 14 pladser vil derfor betyde, at pladserne skal fordeles på 2 etager, hvilket vil øge behovet for personale.

De særlige pladser har en anden og tungere målgruppe end de sengeafsnit, der hidtil har været i huset. Målgruppen for de særlige pladser er patienter, som vurderes at være til nærliggende og væsentlig fare for andre, og som har en udadreagerende og uforudsigelig adfærd. Hidtil er patienter med svære psykiske lidelser ikke blevet indlagt i Holstebro, men i stedet i Viborg eller Herning.

Der er derfor behov for at styrke de sikkerhedsmæssige foranstaltninger. Eksempelvis kan vinduer og døre aflåses, men glasset er ikke sikkert, og på 8. plan er der en rygealtan, som ikke er sikret tilstrækkeligt.

Det vurderes, at der vil være anlægsudgifter på i alt 2.500.000 kr., heraf

- 750.000 kr. til inventar til 14 sengestuer, aktivitetsrum, alarmer til personalet mv. Beløbet er lavere end ved etableringen i Viborg, idet der allerede er en del udstyr til stede.
- 1.050.000 kr. til sikring af døre og vinduer
- 125.000 kr. til sikring af rygealtan på 8. plan
- 325.000 kr. til udskiftning og etablering af sikkert inventar
- 250.000 til øvrige uforudsete udgifter

Dertil kommer et beløb til sikring af et udeområde, eksempelvis gårdhaven ved Plan 8.

Midlertidig placering i Regionspsykiatrien Midt, Viborg

Placeringen i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, har følgende fordele og ulemper, som uddybes i det følgende:

- Der forventes interne ansøgere med kompetencer i forhold til målgruppen.

- Der vurderes at være store udfordringer i forhold til at rekruttere de nødvendige sygeplejersker.
- Afsnittet med de særlige pladser kan indgå i den eksisterende lægedækning, hvorfor der kun skal ansættes yderligere to læger, hvilket forventes at koste ca. 2,4 mio. årligt
- Kapaciteten findes via interne omrokeringer
- Det vurderes, at der vil være anlægsudgifter på i alt ca. 3,8 mio. kr.

Rekruttering

Der er en udfordring ift. rekrutteringen til Regionspsykiatrien Midt, Viborg, fordi det i ansættelseskontrakten indgår, at personalet skifter ansættelsessted, når de 14 særlige pladser etableres permanent i Gødstrup i 2020.

Som følge af, at regionsrådet i august 2017 besluttede, at de 14 særlige pladser midlertidigt skulle placeres i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, har afdelingen haft stillingen som funktionsleder for afsnittet i opslag. På den baggrund har man et konkret bud på en funktionsleder. Da regionsrådet satte processen i bero, har Regionspsykiatrien Midt, Viborg, ikke forsøgt at rekruttere yderligere personale.

I Regionspsykiatrien Midt, Viborg, vil de særlige pladser indgå som et af flere psykiatriske sengeafsnit. Dermed er der allerede lægedækning på matriklen. Det vil dog være nødvendigt at rekruttere yderligere en overlæge og en afdelingslæge til at indgå i de eksisterende vagtlag. Da man i forbindelse med nødplanen overtog et sengeafsnit fra Holstebro pr. 1. februar 2017, måtte overlægen rekrutteres via et vikarbureau. Dette kan blive nødvendigt igen.

I forhold til de øvrige personalegrupper har flere medarbejdere i Regionspsykiatrien Midt udtrykt interesse for afsnittet. Regionspsykiatrien Midt rummer en del af den specialiserede retspsykiatri og har erfaring med at samarbejde med bostedet Blåkærgård omkring en del af de patienter, der er i målgruppen for de særlige pladser. Der må derfor forventes interne ansøgere med interesse og erfaring med både målgruppe og stedet. Derudover forventes eksterne ansøgere, så der samlet set kan rekrutteres kompetente medarbejdere inden for stillingskategorierne SOSU, ergo-/fysioterapeut, socialrådgiver, pædagog, misbrugskonsulent og psykolog.

Der forventes dog store udfordringer ift. ansættelsen af sygeplejersker, da der kun har været få eller ingen ansøgere til de seneste stillinger, der har været slået op i Regionspsykiatrien Midt, Viborg. Hvis det ikke lykkes at rekruttere de nødvendige sygeplejersker til de særlige pladser, vil det være meget vanskeligt at løfte opgaven. Antallet af sygeplejersker på de øvrige sengeafsnit i

Regionspsykiatrien Midt, Viborg, er kun netop tilstrækkeligt, og de kan derfor ikke spredes yderligere ud.

Anlæg

Kapaciteten til etablering af de 14 særlige pladser frigives ved en intern omrokering i Regionspsykiatrien Midt. I forbindelse med renoveringen af lokaler i "Højhuset", hvor sengeafsnittene er placeret, har Regionspsykiatrien Midt midlertidigt placeret et sengeafsnit i Søndersøparken 21. Ved at bevare et sengeafsnit i Søndersøparken 21, kan der etableres et afsnit med 14 særlige pladser i "Højhuset". Søndersøparken 21 er udlånt af Hospitalsenheden Midt foreløbigt frem til medio 2020.

Det vurderes dog, at der vil være anlægsudgifter på i alt 3.805.000 kr., heraf

- 1.640.000 kr. til inventar til 14 sengestuer, motions- og aktivitetsrum, rengøringsfunktion mv.
- 490.000 kr. til etablering af 2 ekstra sengestuer i Søndersøparken 21 for at fastholde det normerede sengeantal i Regionspsykiatrien Midt
- 1.675.000 kr. til sikring af Søndersøparken 21, etablering af sikret udeområde og etablering af overdækket rygeareal

Sammenligning af personaleudgifterne ved etablering af de 14 midlertidige pladser i henholdsvis Holstebro og Viborg

I det følgende redegøres for de væsentligste konsekvenser for udgifterne til personale ved at placere de 14 midlertidige særlige pladser i Holstebro frem for i Viborg. En placering i Holstebro indebærer tre udfordringer, som har væsentlig betydning for udgifterne til personale:

- Etablering af nyt vagtberedskab med fast personale
- Rekruttering af læger via vikarbureau
- De fysiske rammers betydning for behovet for plejepersonale

Omvendt er der i Holstebro fysisk kapacitet til at etablere yderligere 2 pladser, dvs. i alt 16 særlige pladser, hvilket vil øge indtægterne med 2,5 mio. kr. årligt.

De øvrige forhold vurderes alt andet lige at have de samme økonomiske konsekvenser uanset, om afsnittet placeres i Viborg eller Holstebro.

Etablering af nyt vagtberedskab

I Viborg vil de særlige pladser blive placeret blandt andre sengeafsnit, som allerede har et vagtberedskab. Derfor skal de særlige pladser

kun finansiere en del af det fælles vagtberedskab samt to speciallæger, hvilket vurderes at koste i alt 2,4 mio. kr. årligt.

I Holstebro vil afsnittet med de særlige pladser være det eneste sengeafsnit. Derfor skal de særlige pladser finansiere et fuldstændigt vagtberedskab. Det vil dog være muligt at trække på beredskabsvagten i Herning. Såfremt Regionspsykiatrien Vest selv kan rekruttere de nødvendige speciallæger, vurderes udgifterne til lægedækning at være på i alt 6,1 mio. kr.

Rekruttering af læger via vikarbureau

Regionspsykiatrien Vest vurderer, at det ikke vil være muligt at rekruttere det nødvendige lægefaglige personale som fast personale på overenskomsmæssige vilkår. Fire vikarbureauer har tilbudt at løfte opgaven og vurderet, at det vil koste imellem 8,5 og 9,6 mio. kr. årligt. Dertil kommer 1,1 mio. kr. til beredskabsvagt i bagvagtslaget fra Regionspsykiatrien Vest, Herning, som skal finansiere, at det eksisterende lægefaglige personale i Herning varetager funktionen for Holstebro. Dermed vurderes det at koste mellem 9,6 og 10,7 mio. kr. årligt at rekruttere det lægefaglige personale via vikarbureauer.

De fysiske rammers betydning for behovet for plejepersonale

I Viborg kan de 14 særlige pladser placeres på ét sengeafsnit.

I Holstebro betyder de fysiske rammer, at sengeafsnittet skal placeres på to etager, hvilket forventes at medføre ekstra udgifter svarende til 2,6 mio. kr. til plejepersonale pga. hensynet til patienternes og personalets sikkerhed.

Opsummering

De ekstra udgifter til personale ved at placere pladserne i Holstebro frem for i Viborg sammenfattes i tabel 1. Som det fremgår, må det forventes, at udgifterne til personale vil blive ca. 10 mio. kr. højere ved at placere pladserne i Holstebro frem for i Viborg, såfremt det lykkes at rekruttere det nødvendige personale.

I Holstebro vil der dog være mulighed for i stedet at etablere 16 midlertidige særlige pladser, hvilket vil give en ekstra indtægt på 2,5 mio. kr. årligt og dermed reducere differencen til ca. 7,5 mio. kr. årligt.

De særlige pladser finansieres via en takstmodel, hvor taksten på nationalt niveau er fastlåst på baggrund af de forudsatte omkostninger. Det er derfor ikke muligt at forøge taksten.

Tabel 1: Ekstra udgifter til personale ved en placering i Holstebro frem for i Viborg

Mio. kr. 2018 p/l	Udgift Viborg	Udgift Holstebro		Difference	
	14 særlige pladser	14 særlige pladser	16 særlige pladser	14 særlige pladser i Holstebro	16 særlige pladser i Holstebro
Scenarie 1					
Etablering af nyt vagtberedskab i Holstebro med fast personale ¹					
Udgifter til lægedækning	2,4	6,1	6,1	3,7	3,7
Ekstra plejepersonale pga. de fysiske rammer	-	2,6	2,6	2,6	2,6
Ekstra indtægt ved etablering af yderligere to senge i Holstebro			- 2,5		- 2,5
I alt	2,4	8,7		6,3	3,8
Scenarie 2					
Rekruttering af læger til Holstebro via vikarbureau					
Udgifter til lægedækning	2,4	9,6-10,7 ²	9,6-10,7 ²	7,2-8,3	7,2-8,3
Ekstra plejepersonale pga. de fysiske rammer	-	2,6	2,6	2,6	2,6
Ekstra indtægt ved etablering af yderligere to senge i Holstebro			- 2,5		- 2,5
I alt	2,4	12,2-13,3		9,8-10,9	7,3-8,4

¹ Under forudsætning af, at Regionspsykiatrien Vest kan rekruttere det nødvendige lægefaglige personale, hvilket vurderes at være urealistisk.

² Inkl. 1,1 mio. kr. til beredskabsvagt i bagvagtslaget i Regionspsykiatrien Vest, Herning.